

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ, ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОСТУПКУ В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ

Русак Г.В., студент СумДУ, група Ю-52

У квітні 2012 року було прийнято новий кримінальний процесуальний кодекс України, яким запроваджено новий термін «Кримінальний проступок». Дуже важливо розуміти процесуальний порядок його функціонування, але до цього часу законодавчо не визначено саме поняття Кримінального проступку ні в Кримінальному процесуальному кодексі (КПК), ні в Кримінальному кодексі України (КПУ).

У п. 4, ст. 3 КПК України зазначено, що дізнання - це форма досудового розслідування, в якій здійснюється розслідування кримінальних проступків[1]. У жодному нормативно-правовому акті України не зазначено що ж необхідно вважати кримінальним проступком.

Як зазначає Задоя К.П. за ступенем суспільної небезпеки кримінальне правопорушення включає в себе злочин і кримінальний проступок. Як злочин, так і проступок можуть вчинятись особою під час діяльності в будь-якій сфері. У сучасній теорії права саме суспільна небезпека вважається основним критерієм розмежування проступків і злочинів[2].

Повертаючись до різниці між злочином та проступком, слід виділити основні ознаки, які дозволяють відмежовувати ці два поняття та спробуємо визначити доцільність впровадження інституту кримінального проступку в національному законодавстві.

Якщо однією з основних ознак злочину є суспільно небезпечність діяння, то проступок необхідно вважати суспільно шкідливим діянням. Стосовно карності слід зазначити, що кримінальними проступками, слід вважати правопорушення невеликої тяжкості, що не становлять серйозної загрози для суспільства. Для особи, яка вчинила проступок не буде такого правового наслідку як судимість[3].

Визначення законодавцем поняття кримінального проступку має вагомe значення на всіх стадіях кримінального провадження. Якщо буде мати місце скоєння кримінального проступку то досудове

розслідування буде здійснюватися в формі дізнання та може проводитися, за дорученням слідчого, іншими працівниками відповідних органів, що значно спростило б роботу слідчих підрозділів. Під час проведення дізнання, щодо скоєних кримінальних проступків забороняється застосовувати до підозрюваних такі запобіжні заходи, як застава, домашній арешт та тримання під вартою, проводити негласні слідчі (розшукові) дії, що в значній мірі покращує становище особи, що вчинила проступок. Строк проведення досудового розслідування у формі дізнання складає лише 1 місяць та може бути продовжено місцевим прокурором ще на 1 місяць в той час як досудове розслідування в формі досудового слідства може проводитися в строк до 6 місяців, а в разі вчинення особою тяжкого або особливо тяжкого злочину може бути продовжено до 12 місяців.

Особливістю судового провадження щодо проступків є можливість прийняття судового рішення у спрощеному порядку, який являє собою процедуру розгляду матеріалів кримінального провадження по суті без проведення судового розгляду в судовому засіданні.

Отже, Кримінальним процесуальним кодексом України передбачений поділ кримінальних правопорушень на злочини та проступки. Ці два поняття відмежовуються за матеріальною ознакою, кримінальною протиправністю та караністю. Визначення законодавцем поняття кримінального проступку дозволить призначати більш гуманні види покарання до осіб, які вчинили правопорушення, що не мають значної суспільної небезпеки та усуне негативні наслідки, що впливають на їх соціальний статус.

Керівник – Ільченко О. В., к.ю.н., ст. викладач кафедри СМП.

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. // *Голос України*. – 2012. – № 90–91..
2. Задоя К.П. Положення Кримінального процесуального кодексу України 2012 року як орієнтири при підготовці проекту закону України про кримінальні проступки // *Адвокат*, 2012. - № 10. – с. 16-18
3. Шармар О. М. Виникнення та розвиток законодавства України про кримінальну відповідальність / О. М. Шармар, В. В. Бабаніна // *Митна справа*. – 2012. – № 1. – С. 82 – 89.